

HOTĂRÂRE nr. 493 din 12 aprilie 2006
privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot

EMITENT: GUVERNUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 380 din 3 mai 2006

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,
Guvernul României adopta prezenta hotărâre.

CAP. I
Dispoziții generale
SECȚIUNEA 1
Obiectivul și domeniul de aplicare

ART. 1

Prezenta hotărâre stabilește cerințele minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor, generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz.

ART. 2

Prevederile prezentei hotărâri se aplică tuturor activităților în care lucrătorii sunt sau este posibil să fie expuși, prin natura muncii lor, la riscuri generate de zgomot.

ART. 3

Prevederile legislației naționale care transpun Directiva 89/391/CEE se aplică în totalitate activităților prevăzute la art. 2, fără a aduce atingere prevederilor mai restrictive și/sau specifice din prezenta hotărâre.

ART. 4

În sensul prezentei hotărâri, parametrii fizici, utilizați ca predictorii de risc, semnifică după cum urmează:

- a) presiunea acustică de vârf [p(vârf)] - valoarea maximă a presiunii acustice instantanee, măsurată cu ponderarea în frecvență "C";
- b) nivelul de expunere zilnic la zgomot [L(EX, 8h)] [dB(A) re. 20 μPa] - media ponderată în timp a nivelurilor de expunere la zgomot pentru o zi de lucru nominală de 8 ore, definită de standardul SR ISO 1999:1996, pct. 3.6. Aceasta notiune acoperă toate zgomotele prezente la locul de muncă, inclusiv zgomotul cu caracter de impuls;
- c) nivelul de expunere săptămânal la zgomot [L(EX, 8h)] - media ponderată în timp a nivelurilor de expunere zilnică la zgomot într-o săptămână nominală de 5 zile de lucru de 8 ore, definită de standardul SR ISO 1999:1996 pct. 3.6 (nota 2).

SECȚIUNEA a 2-a

Valori limita de expunere și valori de expunere la zgomot de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor

ART. 5

Pentru aplicarea prezentei hotărâri, valorile limita de expunere și valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor în raport cu nivelurile de expunere zilnică la zgomot și presiunea acustică de vârf sunt fixate după cum urmează:

- a) valori limita de expunere: L(EX, 8h) = 87 dB(A) și, respectiv, p(vârf) = 200 Pa^{*1)};
^{*1)} 140 dB(C) cu valoarea de referință 20 μPa.
- b) valori de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea: L(EX, 8h) = 85 dB(A) și, respectiv, p(vârf) = 140 Pa^{*2)};
^{*2)} 137 dB(C) cu valoarea de referință 20 μPa.
- c) valori de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea: L(EX, 8h) = 80 dB(A) și, respectiv, p(vârf) = 112 Pa^{*3)};
^{*3)} 135 dB(C) cu valoarea de referință 20 μPa.

ART. 6

(1) În cazul valorilor limita de expunere, determinarea expunerii efective a lucrătorului la zgomot trebuie să țină seama de atenuarea realizată de mijloacele individuale de protecție auditivă purtate de acesta.

(2) Valorile de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor nu trebuie să ia în considerare efectul utilizării mijloacelor de protecție prevăzute la alin. (1).

ART. 7

În situații pe deplin justificate, în cazul activităților în care expunerea zilnică la zgomot are variații semnificative de la o zi de lucru la alta, în scopul aplicării valorilor limita de expunere și a valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, trebuie să se folosească nivelul de expunere săptămânal la zgomot în locul nivelului de expunere zilnică la zgomot, pentru evaluarea nivelurilor de zgomot la care sunt expuși lucrătorii, cu condiția ca:

- a) nivelul săptămânal de expunere la zgomot indicat prin monitorizare adecvată sa nu depășească valoarea limita de expunere de 87 dB(A); și
- b) sa se ia măsuri adecvate pentru reducerea la minimum a riscurilor asociate cu aceste activități.

CAP. II

Obligațiile angajatorilor

SECȚIUNEA 1

Determinarea și evaluarea riscurilor la zgomot

ART. 8

În îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie să evalueze și, dacă este necesar, să măsoare nivelurile de zgomot la care sunt expusi lucrătorii.

ART. 9

Metodele și aparatura folosite trebuie să fie adaptate la condițiile existente, luând în considerare, în special, caracteristicile zgomotului care este măsurat, durata expunerii, factorii de mediu și caracteristicile aparatului de măsură.

ART. 10

Metodele și aparatura utilizate trebuie să permită determinarea parametrilor definiți la art. 4 și să se stabilească dacă, într-o situație dată, valorile prevăzute la art. 5-7 sunt depășite.

ART. 11

Metodele folosite pot include esanționarea, care trebuie să fie reprezentativă pentru expunerea personală a lucrătorului.

ART. 12

Evaluarea și măsurarea prevăzute la art. 8 trebuie să fie planificate și efectuate de către serviciile de protecție și prevenire competente la intervale adecvate, luând în considerare, în special, prevederile din legislația națională care transpun prevederile din Directiva 89/391/CEE referitoare la aceste servicii.

ART. 13

Datele obținute din evaluarea și/sau măsurarea nivelului de expunere la zgomot trebuie să fie păstrate într-o formă care să permită consultarea lor la o dată ulterioară.

ART. 14

Atunci când se efectuează determinarea și evaluarea riscurilor, la evaluarea rezultatelor măsurătorilor trebuie să se țină seama de erorile de măsurare determinate în conformitate cu practica metrologica.

ART. 15

În conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, la evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să acorde atenție deosebită următoarelor elemente:

- a) nivelului, tipului și duratei expunerii, inclusiv expunerii la zgomot cu caracter de impuls;
- b) valorilor limita de expunere și valorilor de expunere de la care se declanșează acțiunea, stabilite la art. 5-7;
- c) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor care aparțin unor grupuri sensibile la riscuri specifice;
- d) efectelor asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiunile dintre zgomot și substanțe ototoxice din mediul de muncă, precum și dintre zgomot și vibrații, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic;
- e) efectelor indirecte asupra sănătății și securității lucrătorilor rezultate din interacțiuni dintre zgomot și semnale de avertizare sau alte sunete care trebuie percepute pentru a reduce riscul de accidentare;
- f) informațiilor privind emisia de zgomot, furnizate de producătorii echipamentelor de muncă în conformitate cu prevederile legale;
- g) existenței unor echipamente de muncă alternative, proiectate pentru a reduce emisia de zgomot;
- h) prelungirii expunerii la zgomot peste programul de lucru normal, pe răspunderea angajatorului;
- i) informațiilor adecvate obținute în urma supravegherii sănătății, inclusiv informațiilor publicate, atunci când este posibil;
- j) punerii la dispoziție a mijloacelor de protecție auditivă cu caracteristici de atenuare adecvate.

ART. 16

- (1) Angajatorul trebuie să dețină o evaluare a riscurilor și trebuie să identifice măsurile care trebuie luate pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, în conformitate cu legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE.
- (2) Evaluarea riscurilor trebuie să fie înregistrată pe un suport adecvat care să asigure păstrarea datelor.
- (3) Evaluarea riscurilor trebuie să fie actualizată periodic și ori de câte ori s-au produs modificări semnificative care pot să conducă la expunerea lucrătorilor la zgomot sau atunci când rezultatele supravegherii sănătății fac necesar acest lucru.

SECȚIUNEA a 2-a

Evitarea sau reducerea expunerii la zgomot

ART. 17

Riscurile generate de expunerea la zgomot trebuie sa fie eliminate la sursa sau trebuie reduse la minimum, ținând seama de progresul tehnic și de existența măsurilor de control al riscului la sursa.

ART. 18

Reducerea riscurilor generate de expunerea la zgomot trebuie sa se bazeze pe principiile generale de prevenire prevăzute de legislația națională care transpune Directiva 89/391/CEE, luând în considerare mai ales următoarele:

- a) alte metode de lucru care sa reducă expunerea la zgomot;
- b) alegerea unor echipamente de munca adecvate, care sa emita, ținând seama de natura activității desfășurate, cel mai mic nivel de zgomot posibil, inclusiv posibilitatea de a pune la dispoziția lucrătorilor echipamente care respecta cerințele legale al căror obiectiv sau efect este de a limita expunerea la zgomot;
- c) proiectarea și amplasarea locurilor de munca și a posturilor de lucru;
- d) informarea și formarea adecvată a lucrătorilor privind utilizarea corectă a echipamentelor de munca, în scopul reducerii la minimum a expunerii acestora la zgomot;
- e) mijloacele tehnice pentru reducerea zgomotului aerian, cum ar fi ecrane, carcase, captuseli fonoabsorbante, precum și reducerea zgomotului structural prin amortizarea zgomotului sau prin izolare;
- f) programe adecvate de întreținere a echipamentelor de munca, a locului de munca și a sistemelor de la locul de munca;
- g) organizarea muncii astfel încât sa se reducă zgomotul prin limitarea duratei și intensității expunerii și stabilirea unor pauze suficiente de odihna în timpul programului de lucru.

ART. 19

Pe baza evaluării riscurilor prevăzute la art. 8-16, atunci când sunt depășite valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea, angajatorul trebuie sa stabilească și sa aplice un program de măsuri tehnice și/sau organizatorice pentru reducerea expunerii la zgomot, ținând seama, în special, de măsurile prevăzute la art. 17 și 18.

ART. 20

(1) Pe baza evaluării riscurilor prevăzute la art. 8-16, locurile de munca în care lucrătorii pot fi expusi la un zgomot care depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor trebuie sa fie semnalizate corespunzător.

(2) Dacă este posibil tehnic și dacă riscul expunerii justifică aceasta, locurile de munca prevăzute la alin. (1) se delimitează și se limitează accesul la acestea.

ART. 21

În cazul în care, datorită naturii activității, lucrătorii dispun de încăperi de odihna aflate în responsabilitatea angajatorului, zgomotul în aceste încăperi trebuie sa fie redus la un nivel compatibil cu scopul amenajării lor și cu condițiile de utilizare a acestora.

ART. 22

În conformitate cu prevederile legislației naționale care transpune Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa adapteze măsurile prevăzute în prezenta secțiune la nevoile lucrătorilor care aparțin grupurilor sensibile la riscuri specifice.

SECȚIUNEA a 3-a

Protecția individuală împotriva riscurilor generate de expunerea la zgomot

ART. 23

Atunci când riscurile generate de expunerea la zgomot nu pot fi prevenite prin alte mijloace, lucrătorilor trebuie sa li se pună la dispoziție mijloace individuale de protecție auditivă, adecvate și corect ajustate, pe care aceștia trebuie sa le utilizeze, în conformitate cu prevederile legislației naționale care transpune Directiva 89/656/CEE și Directiva 89/391/CEE, în următoarele condiții:

- a) atunci când expunerea la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanșează acțiunea, angajatorul trebuie sa pună la dispoziția lucrătorilor mijloace individuale de protecție auditivă;
- b) atunci când expunerea la zgomot atinge sau depășește valorile de expunere superioare de la care se declanșează acțiunea, lucrătorii trebuie sa utilizeze mijloacele individuale de protecție auditivă;
- c) mijloacele individuale de protecție auditivă trebuie sa fie alese astfel încât sa elimine sau sa reducă la minimum riscul pentru auz.

ART. 24

Angajatorul trebuie sa ia măsuri pentru a asigura folosirea mijloacelor individuale de protecție auditivă de către lucrătorii săi.

ART. 25

Angajatorul răspunde de verificarea eficienței măsurilor luate în conformitate cu art. 23 și 24.

SECȚIUNEA a 4-a

Limitarea expunerii la zgomot

ART. 26

Expunerea lucrătorului la zgomot, determinata potrivit art. 6, nu trebuie sa depășească, în nici un caz, valorile limita de expunere.

ART. 27

Dacă se constata expuneri peste valorile limita de expunere, în pofida măsurilor luate pentru aplicarea prezentei hotărâri, angajatorul trebuie:

- a) sa ia de îndată măsuri de reducere a expunerii sub valorile limita de expunere;
- b) sa identifice cauzele expunerii excesive;
- c) sa adapteze măsurile de prevenire și protecție pentru a evita orice recurenta.

SECȚIUNEA a 5-a

Informarea și formarea lucrătorilor

ART. 28

Fără a aduce atingere prevederilor din legislația nationala care transpun Directiva 89/391/CEE, angajatorul trebuie sa asigure informarea și formarea lucrătorilor expusi la locul de munca la un nivel de zgomot egal sau superior valorilor de expunere inferioare de la care se declanseaza acțiunea și/sau a reprezentanților acestor lucrători, privind riscurile generate de expunerea la zgomot, în special în ceea ce privește următoarele:

- a) natura acestor riscuri;
- b) măsurile luate, în aplicarea prezentei hotărâri, în vederea eliminării sau a reducerii la minimum a riscurilor generate de zgomot, inclusiv condițiile în care se aplica aceste măsuri;
- c) valorile limita de expunere și valorile de expunere de la care se declanseaza acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor, prevăzute la art. 5-7;
- d) rezultatele evaluării și măsurării zgomotului, efectuate în conformitate cu prevederile art. 8-16, însoțite de o explicație a semnificatiei acestora și a riscurilor potențiale;
- e) folosirea corecta a mijloacelor de protecție auditiva;
- f) utilitatea și metoda de depistare și semnalare a simptomelor deteriorării auzului;
- g) condițiile în care lucrătorii au dreptul la supravegherea sănătății și scopul acestei supravegheri, în conformitate cu art. 30-33;
- h) practicile profesionale sigure, în scopul reducerii la minimum a expunerii la zgomot.

SECȚIUNEA a 6-a

Consultarea și participarea lucrătorilor

ART. 29

Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora la aplicarea prevederilor prezentei hotărâri trebuie sa se desfășoare în conformitate cu legislația nationala care transpune Directiva 89/391/CEE și trebuie sa se refere, în special, la următoarele:

- a) evaluarea riscurilor și identificarea măsurilor care trebuie luate, prevăzute la art. 8-16;
- b) măsurile destinate sa elimine sau sa reducă riscurile generate de expunerea la zgomot, prevăzute la art. 17-22;
- c) alegerea mijloacelor individuale de protecție auditiva prevăzute la art. 23 lit. c).

CAP. III

Supravegherea sănătății

ART. 30

(1) Atunci când rezultatele evaluării și măsurării prevăzute la art. 8 indica un risc pentru sănătatea lucrătorilor, Ministerul Sănătății va emite ordine pentru a asigura supravegherea adecvată a sănătății acestora, în concordanta cu legislația nationala care transpune Directiva 89/391/CEE.

(2) Actele normative prevăzute la alin. (1), inclusiv cerințele specificate pentru fișele medicale și pentru posibilitatea consultării acestora, vor fi elaborate în conformitate cu legislația și/sau practicile naționale.

ART. 31

(1) Lucrătorii a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere superioare de la care se declanseaza acțiunea angajatorului privind securitatea și protecția sănătății lucrătorilor au dreptul la examenul medical periodic, inclusiv testarea auzului, efectuat de medicul specialist/primar de medicina muncii, în conformitate cu legislația nationala.

(2) Dacă evaluarea și măsurările prevăzute la art. 8 indica un risc pentru sănătatea lucrătorilor a căror expunere la zgomot depășește valorile de expunere inferioare de la care se declanseaza acțiunea, aceștia au dreptul la control audiometric preventiv.

(3) Controalele prevăzute la alin. (1) și (2) au ca obiectiv diagnosticarea precoce a oricărei pierderi auditive datorate zgomotului și păstrarea funcției auditive.

ART. 32

(1) Pentru fiecare lucrator care face obiectul supravegherii medicale, în conformitate cu prevederile art. 30 și 31, trebuie completat un dosar medical individual, care trebuie actualizat.

(2) Dosarele medicale trebuie sa conțină un rezumat al rezultatelor supravegherii sănătății.

(3) Dosarele medicale trebuie sa fie păstrate într-un mod adecvat, astfel încât sa poată fi consultate ulterior, cu respectarea secretului medical.

(4) La cerere, copii ale dosarelor medicale actualizate trebuie sa fie transmise direcțiilor de sănătate publica.

(5) Fiecare lucrator trebuie sa aibă acces la dosarul medical individual propriu, la cererea sa.

ART. 33

(1) În cazul în care, în urma supravegherii funcției auditive, se constata ca un lucrator prezintă o pierdere identificabila a auzului, medicul de medicina muncii va aprecia dacă este probabil ca pierderea de auz sa fie rezultatul expunerii la zgomot la locul de munca.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), medicul de medicina muncii trebuie sa informeze lucrătorul cu privire la rezultatul care îl privește personal.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), angajatorul trebuie:

a) sa revizuiasca evaluarea riscurilor realizată conform prevederilor art. 8-16;

b) sa revizuiasca măsurile prevăzute, conform prevederilor art. 17-25, pentru eliminarea sau reducerea riscurilor;

c) sa țină seama de recomandările medicului de medicina muncii sau ale direcțiilor de sănătate publica privind aplicarea oricărei măsuri necesare pentru a elimina sau reduce riscurile, în conformitate cu prevederile art. 17-25, inclusiv posibilitatea de a transfera lucrătorul într-un alt loc de munca, unde nu exista risc de expunere;

d) sa organizeze supravegherea sistematica a sănătății și sa asigure reexaminarea stării de sănătate a celorlalți lucrători care au suferit o expunere asemănătoare.

CAP. IV

Dispoziții finale

ART. 34

(1) În cazul în care, datorită naturii activității, este probabil ca utilizarea integrala și corecta a mijloacelor de protecție auditiva individuale sa conducă la riscuri mai mari pentru sănătate sau securitate decât neutilizarea lor, se pot acorda derogări de la prevederile art. 23 lit. a) și b), art. 26 și 27.

(2) Derogările prevăzute la alin. (1) se acorda în urma consultării Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei cu Ministerul Sănătății și cu partenerii sociali.

(3) Derogările trebuie sa fie însoțite de condiții care garantează, luându-se în considerare condițiile speciale, ca riscurile rezultate se reduc la minimum și ca lucrătorii în cauza fac obiectul unei supravegheri sporite a sănătății.

(4) Derogările se revizuiesc la fiecare 4 ani și se retrag imediat ce încetează situațiile care le justifica.

ART. 35

(1) În vederea aplicării prezentei hotărâri în sectorul muzicii și al divertismentului, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Sănătății vor elabora, în consultare cu partenerii sociali și în conformitate cu legislația și practicile naționale, un cod de conduita care sa prevadă indicații practice menite sa ajute lucrătorii și angajatorii din acest sector sa isi îndeplinească obligațiile legale prevăzute în prezenta hotărâre.

(2) Elaborarea codului de conduita prevăzut la alin. (1) se va face pana la data de 15 februarie 2008.

(3) Pana la data de 15 februarie 2008 trebuie păstrate nivelurile de protecție deja atinse în ceea ce privește lucrătorii din sectorul muzicii și al divertismentului.

ART. 36

În situația în care la locurile de munca de la bordul navelor maritime se depășesc valorile limita de expunere, prevederile art. 26 și 27 se pot pune în aplicare începând cu data de 15 februarie 2011.

ART. 37

Prezenta hotărâre intra în vigoare la data de 1 septembrie 2006.

Prezenta hotărâre transpune Directiva 2003/10/CE privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de agenți fizici (zgomot), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 42/2003.

PRIM-MINISTRU, CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemnează:

Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei, Gheorghe Barbu

Ministrul economiei și comerțului, Codrut Ioan Seres

Ministrul sănătății, Gheorghe Eugen Nicolaescu

Ministrul mediului și gospodăririi apelor, Sulfina Barbu

Ministrul transporturilor, construcțiilor și turismului, Gheorghe Dobre

București, 12 aprilie 2006. Nr. 493.